

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ พ.ค. ๕๖ มีการประชุม Roundtable Meeting on “Asia-Pacific Network for Holistic Education” ที่มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา โดยมีเจ้าภาพจัดการประชุมร่วมกันระหว่าง ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล กับสถาบันอาศรมศิลป์ คนเข้าร่วมประชุมประมาณ ๔๐ คน มาจากแคนาดา เกาหลี ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย ฮังการี สหรัฐอเมริกา และไทย

ดาราใหญ่ที่ซูโง และเป็นดาราระดับโลกคือ ศาสตราจารย์ [John P. Miller](#) ผู้เขียนหนังสือ [Whole Child Education](#) (2010), [The Holistic Curriculum](#) (2nd Ed., 2008)

และ

[Education and the Soul](#)

(1999)

เป้าหมายเพื่อทำความเข้าใจ และขยายผลของ “การศึกษาองค์รวม” และสร้างกลไกความร่วมมือกันใน เอเชีย - แปซิฟิก

นอกวงประชุม รศ. นพ. ชัชวาล ศิลปกิจ ผอ. ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา ถามผมว่า ควรขับเคลื่อนอย่างไร ผมเสนอว่า ผมอยากเห็นกิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนทั่วประเทศไทย อย่างที่โรงเรียนรุ่งอรุณ และโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา มาเสนอในวันที่ ๒๓ พ.ค. ๕๖

คือผมมองว่า ระบบการศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น จะพาคนไทยไปสู่ทางตัน หรือกล่าวแรงๆ ก็พาลงเหว เป็นมัจฉาหิรัญ คือเรียนเพื่อความโลภ เพื่อเห็นแก่ตัว มากเกินไป

นอกจากนั้น การศึกษาปัจจุบัน ยังเน้นเรียนด้านเดียว คือวิชา เป็นการเรียนเพื่อสอบ ทำให้เรียนรู้ไม่ครบด้าน ไม่ holistic หรือ องค์รวม ผมมองว่า ต้องรวมเอาการฝึกฝนด้าน อารมณ์ สังคม จิตใจ (จิตวิญญาณ) และด้านสุขภาพทางกาย เข้าไปเป็นเป้าหมายของการศึกษา และมีการวัดผลด้วย

ผมเสนอต่อ ผอ. ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา ให้ศูนย์ทำงานใหญ่ คือเข้าไปสร้างการเปลี่ยนแปลงในวงการศึกษากระแสหลัก ถึงขนาดเปลี่ยน “ศึกษาศาสตร์” ของไทย

ต่อ รศ. ประภาภัทร นิยม ผมเสนอให้หาทางทำวิจัย เพื่อสร้างวิธีประเมิน “จิตตปัญญา” ในเด็กอายุต่างๆ สำหรับ “ติดอาวุธ” ให้ครูทุกคน (ย้ำคำว่าทุกคน)

ที่จริงการติดอาวุธการประเมิน (formative assessment) ให้แก่ครูนี้ มีความสำคัญมาก และควรติดอาวุธการประเมินทุกด้าน ทั้งด้านพัฒนาการทางปัญญา อารมณ์

สังคม จิตวิญญาณ และร่างกาย การศึกษาไทยจะบรรลุเป้าหมายสูงสุด คุณภาพสูงสุดได้ เมื่อเราเลิกการประเมิณนักเรียนรายคน ในระดับชาติลงไปได้ และ empower ครูและโรงเรียนให้ทำหน้าที่ได้อย่างแม่นยำ น่าเชื่อถือ

นี่คือ ขบวนการ Holistic Education ที่ผมคิด

เรามีการประชุมในวันที่ ๒๔ พ.ค. ด้วย แต่ผมไม่ได้ไปร่วม เพราะติดการบ้านหลายอย่าง จึงมีโอกาสดูเว็บ เข้าไปอ่านตัวอย่างหนังสือที่ ศ. จอห์น มิลเลอร์ เขียน อ่านแล้วติดใจ โดยเฉพาะ [The Holistic Curriculum](#) (2nd Ed., 2008) ทำให้ผมเสียเงินซื้อหนังสือเล่มนี้มาอ่านใน Kindle Paperwhite ตัวใหม่ที่เพิ่งฝากหมอสมาศค์ซื้อมา ผมได้หนังสือสำหรับนำมาเขียน บล็อก ด้านการศึกษาอีกชุดหนึ่งแล้ว เข้าคู่กับชุด

[การเรียนรู้บูรณาการพลังสาม](#)

ที่กำลังลง บล็อก ทุกๆ วันพุธ ในขณะนี้

วิจารณ์ พานิช

๒๔ พ.ค. ๕๖

คัดลอกจาก <http://www.gotoknow.org/posts/540104>